

Uchwała Nr 57
Komitetu Monitorującego
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
z dnia 24 czerwca 2016 roku

w sprawie zmian w działaniu „Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof oraz wprowadzenie odpowiednich środków zapobiegawczych” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

Zgodnie z art. 49 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006, Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 uchwala, co następuje:

§ 1.

Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 pozytywnie opiniuje zmiany w działaniu „Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof oraz wprowadzenie odpowiednich środków zapobiegawczych” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, zawarte w załączniku do uchwały.

§ 2.

Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania stosownych zmian w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 będących bezpośrednią konsekwencją dokonania zmian określonych w § 1.

§ 3.

Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania zmian Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 zawartych w załączniku do uchwały, w wyniku uzgodnień z Komisją Europejską.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem przyjęcia.

Przewodniczący
Komitetu Monitorującego Program Rozwoju
Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Działanie	M05 Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof oraz wprowadzenie odpowiednich środków zapobiegawczych
Poddziałanie	5.2 Wsparcie inwestycji w odtwarzanie gruntów rolnych i przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof. 5.1. Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczenie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof.
Typ operacji	Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej. Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej.
Strony	247 - 255

Rodzaj zmiany:

Zmiany w opisie działania w części:

1) 8.2.5.2. Ogólny opis działania łącznie z jego logiką interwencji i wkładem w cele szczegółowe oraz cele przekrojowe

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

Ogólny opis działania łącznie z jego logiką interwencji i wkładem w cele szczegółowe oraz cele przekrojowe

Rolnictwo należy do tych obszarów gospodarki, które są lub będą znacząco dotknięte negatywnymi skutkami zmiany klimatu. Większe ryzyko utraty plonów i pogorszenie ich jakości może spowodować zmniejszenie produkcji rolniczej, czego konsekwencją może być niestabilna sytuacja ekonomiczna w rolnictwie. Konieczne jest zatem z jednej strony zabezpieczenie gospodarstw przed skutkami występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych wynikających ze zmian klimatu, z drugiej zaś strony wsparcie odbudowy zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof, potencjału produkcyjnego.

Działanie „Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof oraz wprowadzanie odpowiednich środków zapobiegawczych” jest odpowiedzią na ww. potrzeby. Wsparcie obejmuje:

- a) inwestycje w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczanie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof (Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej) i ma na celu przyczynić się do ochrony gospodarstw rolnych przed skutkami powodzi lub deszczu nawalnego;
- b) inwestycje w odtwarzanie gruntów rolnych i przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof (Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej), obejmujące odbudowę zniszczonych przez klęski żywiołowe,

niekorzystne zjawiska klimatyczne lub katastrofy gospodarstw rolnych i przywrócenie w nich produkcji rolniczej.

Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej pomogą chronić produkcję przed skutkami niekorzystnych zjawisk pogodowych, zaś inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej wpłyną na odbudowę istniejących przed zdarzeniem relacji i zależności pomiędzy wymienionymi elementami, a środowiskiem przyrodniczym. Inwestycje te wpłyną pośrednio na poprawę rentowności gospodarstw rolnych i ich konkurencyjność w sytuacji wystąpienia takich klęsk lub zjawisk. Działanie to realizuje więc cel szczegółowy 3B „wspieranie zapobieganiu ryzyku i zarządzanie ryzykiem w gospodarstwach” oraz cele przekrojowe dotyczące środowiska i klimatu.

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

Ogólny opis działania łącznie z jego logiką interwencji i wkładem w cele szczegółowe oraz cele przekrojowe

Rolnictwo należy do tych obszarów gospodarki, które są lub będą znacząco dotknięte negatywnymi skutkami zmiany klimatu. Większe ryzyko utraty plonów i pogorszenie ich jakości może spowodować zmniejszenie produkcji rolniczej, czego konsekwencją może być niestabilna sytuacja ekonomiczna w rolnictwie. **Podobnie wystąpienie zdarzeń o charakterze biotycznym może prowadzić do poważnych zakłóceń w produkcji rolnej i powodować szkody gospodarcze.** Konieczne jest zatem z jednej strony zabezpieczenie gospodarstw przed skutkami występowania ekstremalnych zjawisk **oraz zdarzeń o charakterze biotycznym**, z drugiej zaś strony wsparcie odbudowy zniszczonego, w wyniku klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof, potencjału produkcyjnego.

Działanie „Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof oraz wprowadzanie odpowiednich środków zapobiegawczych” jest odpowiedzią na ww. potrzeby. Wsparcie obejmuje:

- a) inwestycje w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczanie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof (Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej);
- b) inwestycje w odtwarzanie gruntów rolnych i przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof (Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej), obejmujące odbudowę zniszczonych przez klęski żywiołowe, niekorzystne zjawiska klimatyczne lub katastrofy gospodarstw rolnych i przywrócenie w nich produkcji rolniczej.

Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej pomogą chronić produkcję przed skutkami niekorzystnych zjawisk pogodowych albo **ograniczą możliwość rozszerzenia się afrykańskiego pomoru świń**, zaś inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej wpłyną na odbudowę istniejących przed zdarzeniem relacji i zależności pomiędzy wymienionymi elementami, a środowiskiem przyrodniczym. Inwestycje te wpłyną pośrednio na poprawę rentowności gospodarstw rolnych i ich konkurencyjność w sytuacji wystąpienia takich klęsk lub zjawisk. Działanie to realizuje więc cel szczegółowy 3B „wspieranie zapobieganiu ryzyku i zarządzanie ryzykiem w gospodarstwach” oraz cele przekrojowe dotyczące środowiska i klimatu.

2) 8.2.5.3.1.6. Warunki kwalifikowalności

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

Warunki kwalifikowalności

Pomoc jest udzielana wyłącznie w przypadku, gdy realizacja inwestycji jest uzasadniona ekonomicznie i nie jest możliwa bez udziału środków publicznych (unikanie efektu deadweight).

Pomoc przyznaje się, jeżeli:

- wnioskodawca posiada gospodarstwo rolne w rozumieniu Kodeksu cywilnego, o powierzchni użytków rolnych co najmniej 1 ha lub nieruchomość służącą do prowadzenia produkcji w zakresie działów specjalnych produkcji rolnej w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, zwane dalej „gospodarstwem”;
- w gospodarstwie prowadzona jest zarobkowa działalność rolnicza w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym również produkcji materiału siewnego, szkółkarskiego, hodowlanego lub reprodukcyjnego, produkcja warzywnicza, roślin ozdobnych, grzybów uprawnych, sadownicza, hodowla i produkcja materiału zarodowego zwierząt, ptactwa i owadów użytkowych lub produkcja zwierzęca typu przemysłowego fermowego, z wyłączeniem chowu i hodowli ryb;
- w gospodarstwie w wyniku klęski żywiołowej lub działań podjętych zgodnie z dyrektywą 2000/29/WE w celu zwalczania lub powstrzymania choroby roślin lub inwazji szkodników uległo zniszczeniu co najmniej 30% odpowiedniego potencjału rolnego. Nie udziela się wsparcia z tytułu straty dochodu wynikającej z klęski żywiołowej lub katastrofy

Nie udziela się wsparcia z tytułu straty dochodu wynikającej z klęski żywiołowej lub katastrofy.

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

Warunki kwalifikowalności

Pomoc jest udzielana wyłącznie w przypadku, gdy realizacja inwestycji jest uzasadniona ekonomicznie i nie jest możliwa bez udziału środków publicznych (unikanie efektu deadweight).

Pomoc przyznaje się, jeżeli:

- wnioskodawca posiada gospodarstwo rolne w rozumieniu Kodeksu cywilnego, o powierzchni użytków rolnych co najmniej 1 ha lub nieruchomość służącą do prowadzenia produkcji w zakresie działów specjalnych produkcji rolnej w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, zwane dalej „gospodarstwem”;
- w gospodarstwie prowadzona jest działalność rolnicza w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym również produkcji materiału siewnego, szkółkarskiego, hodowlanego lub reprodukcyjnego, produkcja warzywnicza, roślin ozdobnych, grzybów uprawnych, sadownicza, hodowla i produkcja materiału zarodowego zwierząt, ptactwa i owadów użytkowych lub produkcja zwierzęca typu przemysłowego fermowego, z wyłączeniem chowu i hodowli ryb;

- w gospodarstwie w wyniku klęski żywiołowej lub działań podjętych zgodnie z dyrektywą 2000/29/WE w celu zwalczenia lub powstrzymania choroby roślin lub inwazji szkodników uległo zniszczeniu co najmniej 30% odpowiedniego potencjału rolnego. Nie udziela się wsparcia z tytułu straty dochodu wynikającej z klęski żywiołowej lub katastrofy

Nie udziela się wsparcia z tytułu straty dochodu wynikającej z klęski żywiołowej lub katastrofy.

3) 8.2.5.3.1.7. Zasady dotyczące ustalania kryteriów wyboru

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

Zasady dotyczące ustalania kryteriów wyboru

Przewiduje się preferencje w przyznawaniu pomocy w przypadku:

- 1) szkód powstałych w budynkach lub budowlach, wykorzystywanych do prowadzenia działalności rolniczej, do których rolnik nie jest zobowiązany zawrzeć umowy ubezpieczenia obowiązkowego na podstawie obowiązujących przepisów prawa,
- 2) szkód powstałych w plantacjach chmielu, w sadach lub plantacjach krzewów owocowych, gatunków owocujących efektywnie dłużej niż 5 lat,
- 3) gdy produkcja w gospodarstwie jest objęta dobrowolnym ubezpieczeniem.

Ponadto przewiduje się wprowadzenie kryteriów wyboru preferujących wielkość stada w gospodarstwie w przypadku operacji przyczyniających się do przywrócenia potencjału produkcji rolnej w sytuacji wystąpienia chorób zakaźnych zwierząt, wymagających zaprzestania chowu tych zwierząt.

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

Zasady dotyczące ustalania kryteriów wyboru

Przewiduje się preferencje w przyznawaniu pomocy w przypadku:

- 1) znacznych szkód w majątku gospodarstwa służącym do produkcji rolnej,
- 2) znacznych szkód w produkcji rolnej,
- 3) plantacji chmielu lub sadów, lub plantacji krzewów owocowych, gatunków owocujących efektywnie dłużej niż 5 lat, objętych dobrowolnym ubezpieczeniem.

Ponadto zakłada się możliwość wprowadzenia kryteriów wyboru preferujących wielkość stada w gospodarstwie w przypadku operacji przyczyniających się do przywrócenia potencjału produkcji rolnej w sytuacji wystąpienia chorób zakaźnych zwierząt, wymagających zaprzestania chowu tych zwierząt.

4) 8.2.5.3.2.1. Opis rodzaju operacji

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

Opis rodzaju operacji

Pomoc jest udzielana na zaopatrzenie w sprzęt do utrzymywania urządzeń wodnych służących zabezpieczeniu gospodarstw rolnych przed zalaniem, podtopieniem lub nadmiernym uwilgoceniem spowodowanym przez powódź lub deszcz nawalny.

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

Opis rodzaju operacji

Pomoc jest udzielana na zaopatrzenie w sprzęt do utrzymywania urządzeń wodnych służących zabezpieczeniu gospodarstw rolnych przed zalaniem, podtopieniem lub nadmiernym uwilgoceniem spowodowanym przez powódź lub deszcz nawalny, **albo na inwestycje ograniczające możliwość rozszerzenia się afrykańskiego pomoru świń.**

5) 8.2.5.3.2.3. Beneficjenci

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

Beneficjenci

Spółka wodna, działająca na podstawie przepisów ustawy Prawo wodne, członkami której w większości są rolnicy, lub związki takich spółek.

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

Beneficjenci

Spółka wodna, działająca na podstawie przepisów ustawy Prawo wodne, członkami której w większości są rolnicy, lub związki takich spółek, **albo**

rolnik, prowadzący działalność rolniczą, na obszarach wyznaczonych w związku ze zwalczaniem afrykańskiego pomoru świń.

6) 8.2.5.3.2.4. Koszty kwalifikowalne

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

Koszty kwalifikowalne

Koszty kwalifikowalne obejmują:

- koszty zakupu lub leasingu zakończonego przeniesieniem prawa własności nowego sprzętu, służącego utrzymaniu urządzeń melioracji wodnych wykorzystywanych dla celów ochrony terenu przed skutkami powodzi lub deszczu nawalnego, do wartości rynkowej majątku,
- koszty zakupu lub rozwoju oprogramowania komputerowego oraz zakupu patentów i licencji dotyczących sprzętu, o którym mowa powyżej.

Leasing zwrotny, dodatkowe koszty związane z umową leasingu, takie jak np. marża finansującego i ubezpieczenie oraz podatek VAT nie są kosztami kwalifikowalnymi.

Koszty kwalifikowalne zostaną uszczegółowione na poziomie przepisów krajowych.

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

Koszty kwalifikowalne

Koszty kwalifikowalne obejmują:

1) w przypadku spółek wodnych lub związków tych spółek:

- koszty zakupu lub leasingu zakończonego przeniesieniem prawa własności nowego sprzętu, służącego utrzymaniu urządzeń melioracji wodnych wykorzystywanych dla celów ochrony terenu przed skutkami powodzi lub deszczu nawalnego, do wartości rynkowej majątku,
- koszty zakupu lub rozwoju oprogramowania komputerowego oraz zakupu patentów i licencji dotyczących sprzętu, o którym mowa powyżej;

2) w przypadku rolników, prowadzących działalność rolniczą, na obszarach wyznaczonych w związku ze zwalczaniem afrykańskiego pomoru świń:

- koszty ogrodzeń lub niecek do dezynfekcji

Leasing zwrotny, dodatkowe koszty związane z umową leasingu, takie jak np. marża finansującego i ubezpieczenie oraz podatek VAT nie są kosztami kwalifikowalnymi.

Koszty kwalifikowalne zostaną uszczegółowione na poziomie przepisów krajowych

7) 8.2.5.3.2.5. Warunki kwalifikowalności

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

Warunki kwalifikowalności

Pomoc jest udzielana wyłącznie w przypadku, gdy realizacja inwestycji jest uzasadniona ekonomicznie, w tym pod względem kosztów oraz nie jest możliwa bez udziału środków publicznych (unikanie efektu deadweight).

Pomoc przyznaje się spółce wodnej, która utworzona została do wykonywania, utrzymywania oraz eksploatacji urządzeń służących do:

- ochrony gospodarstw członków spółki wodnej przed powodzią;
- melioracji wodnych oraz prowadzenia racjonalnej gospodarki na terenach zmeliorowanych, będących w posiadaniu członków spółki wodnej.

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

Warunki kwalifikowalności

Pomoc jest udzielana wyłącznie w przypadku, gdy realizacja inwestycji jest uzasadniona ekonomicznie, w tym pod względem kosztów oraz nie jest możliwa bez udziału środków publicznych (unikanie efektu deadweight).

Pomoc przyznaje się spółce wodnej, która utworzona została do wykonywania, utrzymywania oraz eksploatacji urządzeń służących do:

- ochrony gospodarstw członków spółki wodnej przed powodzią;
- melioracji wodnych oraz prowadzenia racjonalnej gospodarki na terenach zmeliorowanych, będących w posiadaniu członków spółki wodnej;

Pomoc przyznaje się rolnikowi, prowadzącemu produkcję trzody chlewnej na obszarach wyznaczonych w związku ze zwalczaniem afrykańskiego pomoru świń, na poziomie co najmniej 300 świń.

8) 8.2.5.3.2.6. Zasady dotyczące ustalania kryteriów wyboru

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

Zasady dotyczące ustalania kryteriów wyboru

Kryteria wyboru mogą w szczególności uwzględniać:

- preferencje dla wnioskodawców działających na terenach wielokrotnie poszkodowanych przez powodzie lub deszcze nawalne występujące w Polsce,
- wielkość powierzchni zmeliorowanych użytków rolnych objętych działalnością spółki/związku.

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

Zasady dotyczące ustalania kryteriów wyboru

Kryteria wyboru mogą w szczególności uwzględniać:

- preferencje dla wnioskodawców działających na terenach wielokrotnie poszkodowanych przez powodzie lub deszcze nawalne występujące w Polsce,
- wielkość powierzchni zmeliorowanych użytków rolnych objętych działalnością spółki/związku,
albo
- wielkość stada, w przypadku rolników prowadzących działalność rolniczą, na obszarach wyznaczonych w związku ze zwalczaniem afrykańskiego pomoru świń.

9) 8.2.5.3.2.7. Kwoty i stawki wsparcia (mające zastosowanie)

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

Kwoty i stawki wsparcia (mające zastosowanie)

80% kosztów kwalifikowalnych operacji.

Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi w ramach tego instrumentu wsparcia, w okresie realizacji PROW 2014-2020, nie może przekroczyć 500 000 zł.

Pomoc przyznaje się na operację o planowanej wysokości kosztów kwalifikowalnych powyżej 20 000 zł.

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

Kwoty i stawki wsparcia (mające zastosowanie)

80% kosztów kwalifikowalnych operacji.

Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi w ramach tego instrumentu wsparcia, w okresie realizacji PROW 2014-2020, nie może przekroczyć 500 000 zł, a w przypadku rolników prowadzących działalność rolniczą, na obszarach wyznaczonych w związku ze zwalczaniem afrykańskiego pomoru świń – 100 000 zł.

Pomoc przyznaje się na operację o planowanej wysokości kosztów kwalifikowalnych powyżej 10 000 zł.

10) 8.2.5.4.2 Działania łagodzące

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

Działania łagodzące

Zawarcie w rozporządzeniach wykonawczych przepisów ograniczających ryzyko występowania *efektu deadweight* poprzez:

- ograniczenia w zakresie terminu, od którego możliwa będzie realizacja operacji – od momentu zawarcia umowy. Powyższe nie będzie dotyczyło kwalifikowalnych kosztów ogólnych ponoszących w związku z przygotowaniem projektu;
- wymóg prowadzenia wydzielonej rachunkowości w związku z realizacją projektu; wymóg powinien obejmować koszty związane z realizacją operacji, natomiast sankcja za niespełnienie tego wymogu powinna dotyczyć kosztów kwalifikowalnych – w przypadku wnioskodawców zobowiązanych do jej prowadzenia;
- wymóg w zakresie dokumentowania przez wnioskodawców, iż nie mogą zrealizować operacji bez wsparcia środków publicznych (UE). Przykłady dokumentów zostaną określone na poziomie wniosków o przyznanie pomocy.

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

Działania łagodzące

Zawarcie w rozporządzeniach wykonawczych przepisów ograniczających ryzyko występowania *efektu deadweight* poprzez:

- wymóg prowadzenia wydzielonej rachunkowości w związku z realizacją projektu; wymóg powinien obejmować koszty związane z realizacją operacji, natomiast sankcja za niespełnienie tego wymogu powinna dotyczyć kosztów kwalifikowalnych – w przypadku wnioskodawców zobowiązanych do jej prowadzenia;
- wymóg w zakresie dokumentowania przez wnioskodawców, iż nie mogą zrealizować operacji bez wsparcia środków publicznych (UE). Przykłady dokumentów zostaną określone na poziomie wniosków o przyznanie pomocy.

11) 8.2.5.7. Inne uwagi istotne dla zrozumienia i realizacji działania

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

Inne uwagi istotne dla zrozumienia i realizacji działania

Wsparcie uzależnione jest od formalnego uznania przez właściwe organy publiczne, że klęska żywiołowa wystąpiła i klęska ta lub środki przyjęte, zgodnie z dyrektywą Rady 2000/29/WE w celu zwalczania lub powstrzymania choroby roślin lub inwazji szkodników, spowodowały zniszczenie co najmniej 30% odpowiedniego potencjału rolnego.

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

Inne uwagi istotne dla zrozumienia i realizacji działania

W zakresie poddziałania 5.2. wsparcie uzależnione jest od formalnego uznania przez właściwe organy publiczne, że klęska żywiołowa wystąpiła i klęska ta lub środki przyjęte, zgodnie z dyrektywą Rady 2000/29/WE w celu zwalczania lub powstrzymania choroby roślin lub inwazji szkodników, spowodowały zniszczenie co najmniej 30% odpowiedniego potencjału rolnego.

1.Przepis zgodnie z którym będzie dokonana zmiana:

Art. 11 lit. b ppkt ii rozporządzenia 1305/2013 (zmiany w pkt: 1, 2, 4-10)

oraz Art. 11 lit. c rozporządzenia 1305/2013 (zmiany w pkt: 3, 11)

2. Data konsultacji z Komitetem Monitorującym PROW 2014-2020:

24.06.2016 r.

3. Uzasadnienie proponowanych zmian.

Ad 1, 4-9

Zmiany wynikają z rozszerzenia zakresu wsparcia w ramach poddziałania 5.1. „Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczenie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof” o pomoc dla producentów trzody chlewnej, prowadzących produkcję na obszarach wyznaczonych w związku ze zwalczaniem afrykańskiego pomoru świń (ASF).

Wsparcie kierowane jest do rolników (producentów trzody chlewnej - stado co najmniej 300 szt.), znajdujących się w strefach wyznaczonych w związku ze zwalczaniem ASF, na realizację operacji inwestycyjnych polegających na budowie infrastruktury potrzebnej do stworzenia odpowiednich warunków bioasekuracji: ogrodzeń i niecek do dezynfekcji. Maksymalna wysokość pomocy udzielonej beneficjentowi wynosi 100 000 zł, z tym że wysokość kosztów kwalifikowalnych planowanej operacji musi wynosić powyżej 10 000 zł.

Ad 2

Zmiana polega na usunięciu zapisu, zgodnie z którym, pomoc może zostać przyznana, jeżeli w gospodarstwie prowadzona jest zarobkowa działalność rolnicza w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej.

Należy podkreślić, że warunkiem przyznania pomocy w tym poddziałaniu jest wystąpienie szkód w wysokości co najmniej 30%, w odpowiednim potencjale rolnym. Zakłada się, że warunek ten będzie badany w odniesieniu do roku składania wniosku o przyznanie pomocy albo w roku poprzedzającym rok składania wniosku. Ponadto, stosuje się kryteria wyboru operacji, na podstawie których preferowane są operacje realizowane w gospodarstwach, w których szkody w produkcji rolnej i środkach trwałych wykorzystywanych do produkcji rolnej wystąpiły w największym zakresie. W związku z powyższym, badanie zarobkowego prowadzenia działalności rolniczej, polegającego na potwierdzeniu uzyskiwania przychodów z działalności rolniczej w okresie, w którym wystąpiły szkody w produkcji, nie jest uzasadnione, gdyż będzie odnosiło się do sytuacji, w której produkcja uległa, w jakimś stopniu, zniszczeniu. Proponuje się zatem pozostawić warunek dotyczący tego, że w gospodarstwie prowadzona jest działalność rolnicza w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej.

Ad 3

Zmiana polega na ujednoliceniu zapisów Programu z kryteriami przyjętymi przez Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 uchwałą nr 40 z dnia 4 września 2015 r. Przyjęte kryteria przyznają preferencje operacjom realizowanym w gospodarstwach, które zostały zniszczone w największym stopniu.

Ponadto, zaproponowano zmiany w preferencji odnośnie do wielkości stada w gospodarstwie, w przypadku operacji przyczyniających się do przywrócenia potencjału produkcji rolnej w sytuacji wystąpienia chorób zakaźnych zwierząt, wymagających zaprzestania chowu tych zwierząt. Obecnie w przypadku chorób zwierząt, co do zasady, rolnikowi przysługuje odszkodowanie lub rekompensata z innych środków niż środki EFRROW. W związku z tym nie zakłada się w projektowanych przepisach krajowych, określających warunki przyznawania pomocy w ramach omawianego instrumentu wsparcia, możliwości udzielenia pomocy z tytułu strat spowodowanych chorobami zakaźnymi zwierząt. Nie można jednak wykluczyć, że w przyszłości będzie potrzeba zaangażowania również środków EFRROW w takich sytuacjach.

Ad 10

Zmiana polega na odstąpieniu od ograniczenia, dotyczącego terminu ponoszenia kosztów związanych z inwestycjami realizowanymi w ramach działania „Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęski żywiołowych i katastrof oraz wprowadzenie odpowiednich środków zapobiegawczych” tj. od momentu zawarcia umowy. Z uwagi na charakter wsparcia i rodzaj inwestycji realizowanych w ramach tego typu operacji (realizowanych najczęściej niezwłocznie po wystąpieniu klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof, w tym chorób zakaźnych zwierząt) proponuje się umożliwić rozpoczęcie realizacji operacji i ponoszenie kosztów, które mogą być kwalifikowalne, od dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy. Proponowana zmiana jest zgodna z art. 60 ust. 1 oraz art. 60 ust. 2 lit. c) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487, z późn. zm.).

Ad 11

Zmiana ma charakter techniczny i polega na doprecyzowaniu, że tekst zawarty w części „Inne uwagi istotne dla zrozumienia i realizacji działania” dotyczy poddziałania 5.2. – co jest zgodne z art. 18 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487, z późn. zm.).

4. Oczekiwany efekt wprowadzenia zmiany:

Ad 1, 4 -9

Wsparcie producentów trzody z obszarów, których gospodarstwa rolne znajdują się w strefach objętych restrykcjami weterynaryjnymi, w związku z wystąpieniem ASF.

Ad 2

Objęcie pomocą rolników, w tym takich, którzy z powodu strat w produkcji nie mogliby udokumentować zarobkowego prowadzenia działalności rolniczej. Zmniejszenie obciążeń związanych z ubieganiem się o przyznanie pomocy, poprzez odstąpienie od wymogu

dostarczania dokumentów potwierdzających zarobkową działalność rolniczą.

Ad 3

Przyjęcie zaproponowanej zmiany jest ujednoliceniem zapisów Programu z kryteriami przyjętymi przez Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 uchwałą nr 40 z dnia 4 września 2015 r. w sprawie kryteriów wyboru operacji zaproponowanych dla typu operacji „Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w odtwarzanie gruntów rolnych i przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Ad 10

Proponowana zmiana umożliwi rolnikom szybszą realizację inwestycji. Tym samym, zostaną zmniejszone negatywne skutki ekonomiczne spowodowane wystąpieniem ASF, klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof.

5. Wpływ na zmianę wskaźników:

Zaproponowana zmiana będzie miała wpływ na:

1) wartość planowanego wskaźnika produktu: „Liczba beneficjentów wsparcia na środki zapobiegawcze (5.1)– gospodarstwa rolne”. Wskaźnik produktu, który przed zmianą Programu wynosił „0” zostanie zmieniony na 180 - szacowna liczba gospodarstw objętych wsparciem.

2) wartość wskaźnika w części „Opis ram wykonania”: „Liczba gospodarstw rolnych uczestniczących w programach zarządzania ryzykiem (cel szczegółowy 3B)”. Wskaźnik, który przed zmianą Programu wynosił „0” zostanie zmieniony na 180 - szacowna liczba gospodarstw objętych wsparciem. W konsekwencji, przy celu pośrednim w 2018 r. wynoszącym 10%, wartość bezwzględna celu pośredniego wyniesie „18”.

3) w związku z zastosowaniem ww. wskaźnika (wspólnego dla wszystkich państw członkowskich) dla priorytetu 3, należy zrezygnować z dotychczasowego alternatywnego wskaźnika (specyficznego tylko dla Polski) w części „Opis ram wykonania”: „Liczba beneficjentów w ramach inwestycji zapobiegających zniszczeniu potencjału produkcji rolnej (3B)”.

Instrument „Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej” nie jest obecnie wdrażany, ze względu na trwające prace legislacyjne dotyczące prawa wodnego i proponowane zmiany w zakresie utrzymywania urządzeń melioracji wodnych i funkcjonowania spółek wodnych.

Przygotowując PROW 2014-2020 zaplanowano w poddziałaniu 5.1. „Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczenie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof” wsparcie inwestycyjne spółek wodnych, członkami których w większości są rolnicy, lub związków tych spółek, mające na celu doposażenie ich w sprzęt niezbędny do utrzymania sprawności urządzeń melioracyjnych (utrzymywanie urządzeń melioracji wodnych szczegółowych należy do zainteresowanych właścicieli gruntów, a jeżeli urządzenia te są objęte działalnością spółki wodnej - do tej spółki).

W projekcie nowej ustawy Prawo wodne, aktualnym na moment przygotowywania projektu tej uchwały, określono, że utrzymywanie urządzeń melioracji (szczegółowych) będzie

zadaniem własnym gminy. Tak więc beneficjentami nie mogłyby być spółki wodne czy też ich związki. Przepisy UE, które dotyczą tego instrumentu wsparcia, umożliwiają skierowanie pomocy wyłącznie do rolników lub grup rolników albo do podmiotów publicznych, w przypadku gdy stwierdzono związek między inwestycją realizowaną przez ten podmiot a potencjałem produkcji rolnej. Biorąc powyższe pod uwagę, po wejściu w życie Prawa wodnego dokonana zostanie analiza omawianego instrumentu wsparcia pod kątem zbadania konieczności dokonania zmiany w zakresie np. ukierunkowania pomocy.

W związku z powyższym, zakładając wprowadzenie planowanych zmian do ustawy Prawo wodne, oraz mając na względzie wprowadzenie nowego zakresu pomocy do tego instrumentu wsparcia – dla rolników prowadzących produkcję na obszarach wyznaczonych w związku ze zwalczaniem afrykańskiego pomoru świń, konieczne jest zweryfikowanie wskaźnika: „Liczba beneficjentów w ramach inwestycji zapobiegających zniszczeniu potencjału produkcji rolnej (3B)”. Podczas prac nad PROW założono, że pomoc zostanie udzielona 990 beneficjentom, w tym 10% z nich otrzyma płatność końcową do 2018 r.

Obecnie, w wyniku wprowadzenia nowego zakresu pomocy do tego instrumentu wsparcia, pomoc będzie przyznawana rolnikom, prowadzącym działalność rolniczą na obszarach wyznaczonych w związku ze zwalczaniem ASF. Biorąc pod uwagę pracę, jaką należy wykonać w zakresie przygotowania legislacji oraz systemu wdrożenia, a także zdarzenia, jakie muszą mieć miejsce aby beneficjentowi została wypłacona płatność końcowa, proponuje się zrezygnowanie z ww. wskaźnika (który jest wskaźnikiem alternatywnym) oraz określenie wartości dla wskaźnika „Liczba gospodarstw rolnych uczestniczących w programach zarządzania ryzykiem (cel szczegółowy 3B)” – na poziomie 180 (szacowna liczba gospodarstw objętych wsparciem).

6. Wpływ na Umowę Partnerstwa:

Nie dotyczy

7. Powiązanie z Umową Partnerstwa:

Nie dotyczy